

РЕШЕНИЕ

№ 4384

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 72 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Б. СТ. Ш. СТАВРУ

при участието на секретаря Ю. АСП. И.ОВА
като разгледа докладваното от Б. СТ. Ш. СТАВРУ Гражданско дело № 20231110155055 по описа за 2023 година

Ищецът „Т. Т.“ ЕООД, твърди, че с ответника „БГ“ ЕООД сключили договор за хотелски услуги, по силата на който ищецът заявил резервация на стаи под наем за група от 50 човека (25 двойни стаи) за периода 08.06.2023 г. – 11.06.2023 г., в които стаи се предлагали от ответника, а последният се задължил да предостави за ползване хотелските стаи в посочения период. Ищецът твърди, че на 24.11.2022 г. по електронен път отправил запитване до относно отдаването на стаи под наем, която дейност към онзи момент се осъществявала от ответника, като било поискано изпращане на ценова оферта при посочените параметри. На 25.11.2022 г. ищецът получил ценовата оферта, която ищецът счита, че представлява „предложение“ по смисъла на чл. 13 от ЗЗД. В отговор на предложението, на 08.12.2022 г. ищецът изпратил писмо по електронен път, в което изявил желание за извършване на резервация за група от 50 човека /25 двойни стаи/, за периода 08.06.2023 г. – 11.06.2023 г., на която дата ищецът поддържа, че е сключен договорът между страните. Цената на услугата била 60 евро на вечер за двойна стая, но тъй като била предвидена отстъпка при ранни плащания, цената възлизала на 42 евро на вечер за двойна стая, или общо дължимата сума за наема на 25 двойни стаи за посочения период била в размер на 3 150 евро. На 06.01.2023 г., ищецът платил капаро в размер на 1 848.26 лв. На 19.05.2023 г. ответникът уведомил ищеца, че хотелът, в който са наети стаите, е продаден, поради което е налице невъзможност за изпълнение, съответно че ще възстанови извършеното авансово плащане, но плащане не постъпило. Ищецът счита, че за него е възникнало правото да поиска задатък в двоен размер съгласно чл. 93, ал. 2, изр. 2 ЗЗД. Ето защо моли да се осъди ответникът да заплати сумата в размер на 3 696,52 лв., представляваща двойния размер на платения задатък, а в условията на евентуалност,

ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 1 848,26 лв., като обезщетение за неизпълнение, а в случай че съдът приеме, че между страните не е налице договорно правоотношение, да осъди ответника да заплати сумата в размер на 1 848,26 лв., като получена от него без правно основание. Претендира разноските по делото.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът не е депозирал писмен отговор.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и доказателствата по делото, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предмет на делото са: главен иск с правно основание чл. 93, ал. 2 ЗЗД, евентуален иск с правно основание чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД, вр. чл. 82 ЗЗД и втори евентуален иск с правно основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД.

От представените доказателства се установява, че ищецът направил резервация за 25 стаи /50 човека/ в стопанисван тогава от ответника, за периода 08.06.2023 г. – 11.06.2023 г., за което заплатил аванс в размер на 30% от общата сума, възлизащ на 1848.26 лв. с платежно нареждане от 6.1.2023 г. На 19.5.2023 г., на имейла, на който била водена кореспонденцията за резервацията, е получено от ответника уведомление, че хотелът е продаден и авансовото плащане ще бъде върнато.

При тези данни не се установява възникнало между страните облигационно отношение, включващо акцесорно съглашение - клауза за задатък. Съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 2 ЗЗД, задатъкът служи като доказателство, че е сключен договорът и обезпечава неговото изпълнение, като ако страната, която е получила задатъка, не изпълни задължението си, другата страна при отказ от договора може да иска задатъка в двоен размер. Т.е, за да има една уговорка в договора характера на задатък, следва изрично страните да са уговорили последиците, които настъпват за даващата и получаващата задатъка страна при неизпълнение на договора. В случая такава уговорка между страните не се установи да е постигната, поради което авансовото плащане няма характеристиките на задатък.

Отделно, не се установиха и наличието на виновно неизпълнение на договора от страна на ответника и развалянето му от ищеца.

Главният иск е неоснователен.

Съдът следва да се поризнесе по евентуално-предявените искове.

Съобразно гореизложените съображения за липса на виновно неизпълнение, а и предвид липсата на установени по делото вреди от неизпълнение на договорно задължение, първият евентуален иск - по чл. 79 ЗЗД, е неоснователен.

Всъщност установените по делото факти сочат на реализиране на състава на неоснователното обогатяване по чл. 55, ал.1 ЗЗД, във втората му хипотеза.

Съгласно чл. 55, ал. 1 от ЗЗД, който е получил нещо без основание или с оглед на неосъществено или отпаднало основание, е длъжен да го върне. Съгласно практиката на ВКС на РБ, съответно ВС на НРБ, а именно Постановление № 1 от 28.05.1979 г. по гр. дело № 1/1979 г. на Пленум на ВС на НРБ, в т. 1 от посоченото постановление са разяснени елементите на трите фактически състава на чл. 55, ал. 1 ЗЗД - предаване, получаване и начална липса на основание, т. е. когато още при самото получаване липсва основание за преминаване на блага от имуществото на едно лице в имуществото на друго (предл. 1),

извършване на престацията с оглед на очаквано в бъдеще основание, което обаче не е могло да бъде осъществено (предл. 2) и съществуване на основанието при получаване на престацията и отпадането ѝ впоследствие с обратна сила (предл. 3). Разпоредбата на чл. 55, ал. 1, предл. второ ЗЗД урежда връщане на даденото с оглед на очаквано в бъдеще основание, което обаче не е могло да бъде осъществено и същата е приложима в настоящата хипотеза.

При втория фактически състав на чл. 55, ал. 1 ЗЗД престацията се извършва с оглед осъществяването на едно бъдещо основание - напр. при двустранните договори, ако задължението на едната страна се погаси поради невъможност за изпълнение, при сделки под отлагателно условие, когато то не се сбъдне и др. Тази хипотеза обхваща всички случаи, при които не се сбъдва очакваното основание за разместване на имуществените блага. Основателността на предявения иск се предпоставя от установяване фактическия състав на неоснователното обогатяване по чл. 55, ал. 1, предл. второ ЗЗД или да е налице обедняване на ищеца, обогатяване на ответника във връзка с бъдещо основание, останало неосъществено.

С оглед установените по делото обстоятелства, следва да се приеме, че фактическият състав на чл. 55, ал. 1, предл. второ ЗЗД е осъществен, тъй като ищецът доказва даването, а ответникът не установи осъществяване на основанието за имущественото разместване и задържане на плащането, респ. връщане на даденото, като дори е налице негово извънсъдебно признание за дължимост на сумата, предмет на делото.

Искът по чл. 55, ал.1 ЗЗД следва да се уважи.

По разноските:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, в тежест на ответника следва да се възложат сторените от ищеца разноски за държавна такса 147.86 лв. и адвокатско възнаграждение 800 лв., както и разноските по обезпечението в общ размер на 2341.00 лв. Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „БГ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. София, В, ДА ЗАПЛАТИ НА „Т. Т.“ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. Харманли,, на основание чл. 55, ал.1 ЗЗД сумата от 1 848.26 лв., платена за неосъществена резервация за периода 08.06.2023 г. – 11.06.2023 г. в

ОСЪЖДА „БГ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. София, В, ДА ЗАПЛАТИ НА „Т. Т.“ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. Харманли,, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от 947.86 лв. разноски по делото и сумата от 2341.00 лв. разноски по обезпечението.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____